

Уд. 122/2011 од 16.05.2012

16 мај 2012

Службен весник
на Република Македонија

Бр. 60 - Стр. 49

Член 136

При проектирање на објекти, со калкански сид за-
должително е завршно изведување на калканот, кој ќе
преставува целина со фасадното обликување на обје-
кот. Во централното градско подрачје и во делови со
концентрирани јавни објекти, калканските сидови да се
обработуваат со графички или орнаментен дизајн, спо-
ред доставен проект.

Член 137

Со влегување во сила на овој правилник престанува
да важи Правилникот за нормативи и стандарди за про-
ектирање на објекти („Службен весник на Република
Македонија“ бр. бр. 69/99, 102/00, 2/02, 5/04 и 78/08).

X. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 138

Овој Правилник влегува во сила наредниот ден од
денот на објавувањето во „Службен весник на Република
Македонија“.

Бр. 01-12220/1
16 мај 2012 година
Скопје

Министер,
Миле Јанакиески, с.р.

1686.

Врз основа на член 12 став (3) од Законот за проце-
на („Службен весник на Република Македонија“ број
115/10, 158/11 и 185/11), министерот за транспорт и вр-
ски донесе

**ПРОГРАМА
ЗА ИЗМЕNUВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПОЛА-
ГАЊЕ НА СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ПРОЦЕНУВАЧ
НА ВРЕДНОСТА НА НЕДВИЖЕН ИМОТ**

1. Во Програмата за полагање на стручниот испит
за проценувач на вредноста на недвижен имот („Служ-
бен весник на Република Македонија“ број 24/12), во
точка 2 делот „III. Методи на процена“ се менува
и гласи:

„III. Проценување на пазарната вредност на нед-
вижниот имот

1. Начин и пресметување на пазарната вредност на
недвижниот имот

2. Дефинирање на елементите за проценување на
пазарната вредност на недвижниот имот“.

2. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од
денот на објавувањето во „Службен весник на Република
Македонија“.

Број 02-11252/1
9 мај 2012 година
Скопје

Министер
за транспорт и врски,
Миле Јанакиески, с.р.

**УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

1687.

Уставниот суд на Република Македонија, врз осно-
ва на членовите 110 и 112 од Уставот на Република
Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд
на Република Македонија („Службен весник на Република
Македонија“ бр. 70/1992) на седницата одржана на
2 мај 2012 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВА член 14 став 1 точки 1, 2 и 3, член
23 став 4 точки 3 и 4, член 28 став 1 точки 3 и 4, член
112 став 1 точка 4 и член 158-е став 2 точки 1 и 2 од За-
конот за супервизија на осигурување („Службен весник
на Република Македонија“ бр. 27/2002, 98/2002,
33/2004, 88/2005, 79/2007, 8/2008, 88/2009, 67/2010 и
44/2011).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на нејзиното објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Македонија по по-
вод иницијатива на Стамен Филипов од Скопје со Реше-
ние Убр.130/2011 од 14 март 2012 година, поведе
постапка за оценување на уставноста на членовите од
Законот означен во точката 1 од оваа одлука.

Постапката беше поведена затоа што пред Судот
основано се постави прашањето за нивната согласност
со Уставот на Република Македонија.

4. Судот на седницата утврди дека според член 14
став 1 точките 1, 2 и 3 од Законот акционер со квали-
фикувано учество во друштво за осигурување мора да
ги исполнува следните услови:

1) да не му е изречена казна затвор за кривично де-
ло против јавните финансии, против платниот промет и
стопанството, против службената должност или против
правниот сообраќај,

2) да не му е изречена забрана за вршење професи-
ја, дејност или должност,

3) да не му е изречена споредна казна забрана за до-
бивање дозвола за вршење работи на осигурување, за-
стапувањи во осигурувањето или осигурително брокер-
ски работи, забрана за основање на нови правни лица,
одземање на дозвола за вршење на работи на осигуру-
вање, застапување во осигурувањето или осигурително
брокерски работи и привремена или трајна забрана за
вршење на дејност од областа на осигурувањето.

Во член 23 став 4 точките 3 и 4 од Законот е пред-
видено дека член на орган на управување во друштво
за осигурување не може да биде лице:

3) на кое му е изречена казна затвор за кривично де-
ло против јавните финансии, против платниот промет и
стопанството, против службената должност или против
правниот сообраќај,

4) на кое му е изречена забрана за вршење професи-
ја, дејност или должност.

Според член 28 став 1 точките 3 и 4 од Законот за
член на надзорен орган на друштво за осигурување не
може да биде именувано лице:

3) на кое му е изречена казна затвор за кривично де-
ло против јавните финансии, против платниот промет и
стопанството, против службената должност или против
правниот сообраќај,

4) да не му е изречена казна затвор за кривичното
дело против јавните финансии, против платниот промет и
стопанството, против службената должност или против
правниот сообраќај.

Според член 158-е став 2 точките 1 и 2 од Законот,
за член на Советот на експерти на Агенцијата не може
да се именува лице:

1) на кое му е изречена казна затвор за кривично де-
ло против јавните финансии, против платниот промет и
стопанството, против службената должност или против
правниот сообраќај,

2) на кое му е изречена забрана за вршење професи-
ја, дејност или должност.

5. Според член 8 став 1 алинеја 3 и 4 од Уставот,
владеенето на правото и поделбата на државната власт
на законодавна, извршна и судска, се едни од темелни-
те вредности на уставниот поредок на Република Маке-
донија, а според член 9 став 2 од Уставот, граѓаните
пред Уставот и законите се еднакви.

Согласно член 13 став 1 од Уставот, лицето обвине-
то за казниво дело ќе се смета за невино се додека не-
говата вина не биде утврдна со правосилна судска од-
лука, а спроед член 14 став 1 од Уставот, никој не може
да биде казнет за дело кое пред да биде сторено не би-
ло утврдено со закон или со друг пропис како казниво
дело и за кое не била предвидена казна.

Според член 23 од Уставот, секој граѓанин има право да учествува во вршењето на јавни функции, според член 32 став 1 од Уставот, секој има право на работа, слободен избор на вработување, заштита при работењето и материјална обезбедност за време на привремената невработеност, а според ставот 2 на овој член од Уставот, секому под еднакви услови, му е достапно секое работно место.

Со член 54 став 1 од Уставот се уредува дека слободите и правата на човекот и граѓанинот можат да се ограничват само во случај утврдени со Уставот.

Тргнувајќи од содржината на наведените уставни одредби, а имајќи ја притоа во предвид содржината на членовите 14, 23, 28, 112 и 158-е во оспорените точки од Законот за супервизија на осигурување, според Судот, правните последици не можат да настапуваат автоматски по сила на закон, туку дека тоа може да се прави само со правосилна судска одлука, односно дека казнено-правниот однос се исцрпува на релацијата на казнivото дело и судски изречената казна за лицето децидно наведено во оспорените делови на наведените членови од Законот. Имено, Судот оцени дека натамошни последици од неговото извршување, односно од осудата за наведените дела, кои се состојат во ограничување на правата на граѓаните не се допуштени, освен ако тоа не е изрично утврдено со Уставот.

Институтот правни последици од осудата е уреден со Кривичниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 37/96, 80/99, 4/2002, 43/2003, 19/2004, 81/2005, 60/2006, 73/2006, 7/2008, 139/2008, 114/2009 и 51/11, 135/2011 и 185/2011). Така, според член 101 од истиот закон, правните последици од осудата што се надоврзуваат на осудите за определени кривични дела, може да настапат само кога за кривичното дело на сторителот му е изречена казна затвор, истите можат да се предвидат само со закон. Според член 102 од истиот законик, правните последици од осудата настапуваат со денот на правосилноста на пресудата (став 1). Правните последици од осудата што се состојат во забрана на стекнување на определени права траат најдолго десет години од денот на издржаната, простената или застарената казна (став 2). Со бришење на осудата престануваат правните последици од осудата (став 3).

Од наведеното произлегува дека правните последици на осудата се специфичен правен институт што има големо значење за статусот на осуденото лице, но и за оштествените интереси и кој секогаш резултира со ограничување на правата на осудените лица или значи забрана за стекнување на одредени права на лица осудени за одредени кривични дела. Оттаму, правните поседици на осудата како еден вид посебна статусна мерка тешко го погодува осуденото лице, некогаш потешкото и од изречената казна затвор, имајќи предвид дека истите најчесто значат губење на одредени права или пак забрана за нивно стекнување за одреден временски период.

Имајќи го предвид наведеното, Судот оцени дека предвидувањето на неосудуваноста како услов едно лице да биде именувано за член на Советот на експерти на Агенцијата, овластен актуар, член на Надзорен орган на друштво за осигурување или акционер, мора да биде во согласност со општите правила и рамки за пропишување на правните последици од осудата утврдени во Кривичниот законик. Значи, неосудуваноста како услов едно лице да биде именувано за член на Советот, итн., може да егзистира само за конкретно предвидени кривични дела за кои на сторителот со правосилна судска пресуда му е изречена казна затвор, и таа може да трае точно определен период, а не како трајна забрана за именување на оваа функција.

Од анализата на оспорените одредби произлегува дека со истите генерално е утврдено дека член на Советот, односно акционер, овластен актуар, итн. не може да биде лице на кое е му е изречена казна затвор за кривично дело против јавните финансии, против платниот промет и стопанството, против службената должност или против правниот сообраќај без оглед на времето поминато од денот на издржаната, простената или застарената казна, од каде произлегува дека вака пропишаната правна последица од осудата не е јасна и прецизна и не е во согласност со општите правила и рамки за пропишување на правните последици од осудата утврдени во Кривичниот законик. Истовремено, со оспорените одредби од Законот, како услов се предвидува и тоа на лицето да не му е изречена казна забрана за вршење професија, дејност или должност, како и забрана за добивање дозвола за вршење работи од осигурувањето, итн.

Според содржината на одредбите во оспорените делови, правните последици од осудата настапуваат по сила на законот, а не како казни (забрани) што ги изрекува Судот во рамките на видовите на казни.

Во деловите од оспорените одредби на членовите 14, 23, 28, 112 и 158-е од Законот за супервизија на осигурување, како услов за акционер со квалификувано учество во друштво за осигурување, за член на орган на управување во друштво за осигурување, за член на надзорен орган на друштво за осигурување, за добивање дозвола за работа како овластен акционер или пак за член на Советот на експерти на Агенцијата, се бара од лицето да не му е изречена казна затвор за кривично дело против јавните финансии, против платниот промет и стопанството, против службената должност или против правниот сообраќај, без при тоа во законската норма да се прецизира дали станува збор нејзино изрекување со правосилна судска пресуда што ја донесува судот во редовна постапка што ги чини истите недоволно јасни и прецизни, и како такви не обезбедуваат правна сигурност на граѓаните како елемент на принципот на владеењето на правото.

Во член 33 од Кривичниот законик се определени видовите на казни. Така, согласно член 33 став 1 точка 3 од истиот закон, забраната за вршење професија, дејност или должност е предвидена како еден од повеќето видови на казни. Но, во смисла на членот 33 став 6 од Законот, казната забрана за вршење професија, дејност или должност може да се изрече само како споредна казна заедно со казната затвор.

Оттука, имајќи го во вид фактот дека со Кривичниот законик, забраната за вршење на професија, дејност или должност, е дефинирана како споредна казна која се изрекува исклучиво со изречена главна казна – определена со казна затвор со судска одлука, и по однос на овој дел од оспорените законски одредби, според Судот истите се нејасни и непрецизни од причина што забраната како споредна казна мора да биде децидно изречена исклучиво со правосилна пресуда и заедно со досудената ефективна казна затвор. Со оглед дека тоа не е содржано во оспорените делови на членовите од Законот, Судот оцени дека и по однос на овој дел оспорените одредби не се во согласност со одредбите од Уставот на кои се повикува подносителот во иницијативата, односно не се во согласност со член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот, владеењето на правото, како една од темелните вредности на уставниот поредок.

6. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од ова решение.

7. Оваа одлука Судот ја донесе со мнозинство гласови во состав од претседателот на Судот Бранко Наумоски и судите д-р Наташа Габер-Дамјановска, Исмаил Дарлишта, Лилјана Инглизова-Ристова, Вера Маркова, Игор Спировски, д-р Гзиме Старова, Владимир Стојаноски и д-р Зоран Сулејманов.

У.бр.130/2011
2 мај 2012 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Бранко Наумоски, с.р.

1688.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992) на седницата одржана на 2 мај 2012 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВА член 53 став 8 од Законот за безбедност и здравје при работа („Службен весник на Република Македонија“ бр.92/2007 и 136/2011).

2. Оваа одлука произведува правно дејство по нејзиното објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Македонија, по подвод иницијатива на Стамен Филипов од Скопје, со Решение У.бр.213/2011 од 7 март 2012 година, поведе постапка за оценување на уставноста на членот од Законот означен во точката 1 од оваа одлука. Постапката беше поведена затоа што пред Судот основано се постави прашањето за согласноста на членот од Законот, со член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот на Република Македонија.

4. Судот на седницата утврди дека според член 53 став 8 од Законот членовите на Прекршочната комисија имаат право на награда за својата работа во Прекршочната комисија што ја определува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работата од областа на трудот која треба да биде разумна и соодветна на значењето, обемот на работата на членовите и сложеноста на прекршоците.

5. Согласно член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот, владеењето на правото е темелна вредност на уставниот поредок на Република Македонија.

Според Амандман XX од Уставот, со кој се дополнува член 13 од Уставот, за прекршоци определени со закон, санкција може да изрече орган на државната управа или организација и друг орган што врши јавни овластувања. Против конечноа одлука за прекршок се гарантира судска заштита под услови и постапка уредена со закон.

Во член 51 од Уставот е предвидено дека во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Според член 95 став 1 од Уставот, државната управа ја сочинуваат министерства и други органи на управата и организации утврдени со закон.

Согласно член 96 од Уставот, органите на државната управа работите од својата надлежности ги вршат самостојно врз основа и во рамките на Уставот и законите и за својата работа се одговорни на Владата.

Оспорениот член 53 од Законот е содржан во Глава VIII со наслов: „Прекршочни одредби“ во која, исто така, е поместен и член 52 со наслов: „Прекршочен орган“.

Според член 52 од Законот за прекршоците утврдени во членовите 56 и 57 од овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува органот на државната управа надлежен за работите од областа на трудот (во натамошниот текст: прекршочен орган).

Прекршочната постапка од ставот (1) на овој член пред прекршочниот орган ја води Комисија за одлучување по прекршок (во натамошниот текст: Прекршочна комисија) формирана од страна на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на трудот.

Прекршочната комисија е составена од овластени службени лица вработени во органот на државната управа надлежен за работите од областа на трудот од кои еден ја врши функцијата на претседател на Прекршочната комисија.

Прекршочната комисија е составена од три члена од кои:

- двајца дипломирани правници, од кои еден со положен правосуден испит со пет години работно искуство во својата област и

- еден член со висока стручна подготвотка од областа на техничките науки, со пет години работно искуство во својата област.

Прекршочната комисија се избира за времетраење од три години со право на реизбор на членовите.

За претседател на Прекршочната комисија може да биде избран само дипломиран правник.

Прекршочната комисија за прекршочниот орган одлучува по прекршоците утврдени во овој или друг закон и изрекува прекршочни санкции утврдени со овој закон, Законот за прекршоците и/или со друг закон.

Покрај членовите на Прекршочната комисија, министерот кој раководи со органот надлежен за работите од областа на трудот, може да определи секретар на Прекршочната комисија кој врши административни работи за комисијата и заменици членови кои по исклучок учествуваат во работата на Прекршочната комисија во случај на отсуство на некој од членовите.

Прекршочната комисија донесува деловодник за својата работа.

Против решението на Прекршочната комисија, со кое се изрекува прекршочна санкција може да се поднесе жалба за поведување на управен спор пред надлежниот суд.

Во член 53 од Законот е предвидено дека министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на трудот може да формира повеќе прекршочни комисии кои ќе бидат надлежни за водење на прекршочна постапка за прекршоци за одделни области и/или за одделни подрачја од Република Македонија.

Член на Прекршочната комисија може да се разреши:

- со истекот на времето за кое е именува за член,
- по негово барање,
- со исполнување на условите за старосна пензија согласно со закон,
- ако е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело,
- ако му се утврди трајна неспособност,
- ако се утврди прекршување на прописите за водење на прекршочна постапка со правосилна одлука,
- ако не ги исполнува обврските кои произлегуваат од работењето во Прекршочната комисија и
- ако не пријавил постоење на конфликт на интереси за случај за кој решава Прекршочната комисија.

Предлог за разрешување на член на комисија за случаите од ставот 2 алинеја 3 до 8 на овој член поднесува претседателот на Прекршочната комисија до министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на трудот.